

Eduskunnan hallintovaliokunta

HaV@eduskunta.fi

Asiantuntijalausunto hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi, HE 18/2019 vp

Hallintovaliokunta on pyytänyt tietosuojavaltuutetun toimiston asiantuntijaa kuultavaksi ja kirjallista asiantuntijalausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle laiksi henkilötietojen käsittelystä maahanmuuttohallinnossa sekä eräksi siihen liittyviksi laeiksi. Esitettyä lakia on muutettu perustuslakivaliokunnan lausunnon antamisen jälkeen ja muutosten osalta lausunnon antamista varten on käytössä sisäministeriön laatimat uudet pykäläehdotukset.

Tässä lausunnossa keskitytään ensisijaisesti sisäministeriön laatimiin uusiin pykäläehdotuksiin. Muutoksia ja niiden taustoja on kuitenkin vaikea arvioida ilman perustelua ja monelta osin tarkemman arvion tekeminen edellyttäisikin perusteluiden saatavilla oloa. Perusteluiden merkitys korostuu erityisesti tilanteessa, jossa toiminnan monimuotoisuudesta johtuen on vaikea hahmottaa, miten henkilötietojen käsittely on tosiasiallisesti järjestetty.

Yleistä

Esityksessä esitettyyn näkemykseen sääntelyn tarpeellisuudesta helppo yhtyä. Sääntelyn kohteena oleva toiminta kuuluu suurimmilta osin tietosuoja-asetuksen (EU) 2016/679 soveltamisalaan. Ehdotuksessa käsittelyn perusteeksi ilmoitetaan tietosuoja-asetuksen 6 artiklan 1 c kohta, joka mahdollistaa käsittelyn rekisterinpitäjän lakisääteisen velvoitteen noudattamiseksi.

Perustuslain 2 ja 10 §:n sekä tietosuoja-asetuksen näkökulmasta ehdotetut säännökset ovat välttämättömiä henkilötietojen käsittelyn oikeuttamiseksi. Ehdotuksen perusteella voidaan arvioida, että henkilötietojen käsittelyä maahanmuuttohallinnossa ei voida tarkoituksenmukaisesti toteuttaa ilman tietosuoja-asetusta täsmentävää kansallisen liikkumavaran puitteissa toteutettua sääntelyä asetuksen 6 artiklan 2 ja 3 kohdassa tarkoitetulla tavalla.

Lausuttavana olevissa uusissa pykäläehdotuksissa on ilmeisesti luovuttu automaattisesta päätöksenteosta säätämisestä tässä vaiheessa. Ainakaan ehdotus ei pidä sisällään tätä koskevia muutoksia.

Ratkaisua voidaan pitää perusteluna huomioiden perustuslakivaliokunnan lausunto (PeVL 7/2019).

Sääntelyn selkeydestä

Esityksen mukaan henkilötietojen käsittelystä säädettäisiin nykyisen rekisteripohjaisen mallin sijasta säätämällä käyttötarkoituksista. Voimassa olevissa säännöksissä säädetyistä rekistereistä ja yksityiskohtaisista luetteloista luopuminen kuitenkin edellyttää, että henkilötietojen rekisteröinnin tavoite ja henkilötietojen käsittelyn perusteet ja tarkoitukset määritellään selkeästi. Käytettäessä tietosuoja-asetuksen kansallista liikkumavaraa lainsäädännön on oltava selkeää, täsmällistä ja sen soveltamisen on oltava ennakoitavaa (tietosuoja-asetuksen johdantolause 41).

Uusissa pykäläehdotuksissa sääntelyä on pyritty selkiyttämään erityisesti (1) säätämällä täsmällisemmin käsittelyntarkoituksista, sekä (2) täsmentämällä esitetyn lain suhdetta muuhun lainsäädäntöön.

- (1) Alkuperäisessä hallituksen esityksessä kunkin rekisterinpitäjän toimivalta käsitellä henkilötietoja oli sidottu kyseisen viranomaisen toimivaltaa koskeviin säännöksiin. Uusissa pykäläehdotuksissa ne käsittelytarkoitukset, joihin kukin rekisterinpitäjä käsittelee henkilötietoja, on nyt nähtävillä rekisterinpitäjäkohtaisista luetteloista (3.2 § ja 5.2 §).

Muutosehdotus on kannatettava. Edelliseen lakiehdotukseen verrattuna henkilötietojen käsittely on nyt määriteltä paljon tarkemmin, kun tietojen käsittelytarkoituksesta on säädetty lakisääteisiin tehtäviin viittaamisen lisäksi. Maahanmuuttohallinnon alalla toimivien useiden eri viranomaisten ja muiden toimijoiden (esim. yksityiset vastaanottokeskukset) toimivaltasäännökset sijoittuvat niin moneen eri lakiin, että niiden koonnin lisäksi (1 §) myös rekisterinpitäjä kohtainen jaottelu on tarpeen.

Ilman uusien pykäläehdotusten perusteluja on kuitenkin edelleen vaikea hahmottaa mikä on ehdotettujen käsittelytarkoitusten suhde eri rekisterinpitäjien toimialakohtaisissa laeissa säädettyihin käsittelytarkoituksiin ja omissa tietojärjestelmissä käsiteltäviin henkilötietoihin.

- (2) Uusien pykäläehdotusten mukaisen 2 §:n ensimmäisessä lauseessa todetaan suojelupoliisin suorittamasta käsittelystä säädettyjen rikosasioiden tietosuojalaissa (1054/2018). Toisessa lauseessa todetaan, että muiden viranomaisten suorittamaan henkilötietojen käsittelyyn sovelletaan tietosuojasetusta (EU) 2016/679 ja tietosuojalakia (1050/2018).

Uusi pykälä selkeyttää maahanmuuttohallinnon henkilötietolain alalla tapahtuvan henkilötietojen käsittelyyn sovellettavan lainsäädännön jakoa, kun ehdotetun lain 1 §:n 1 momentin 6 kohdan mukaista henkilötietojen käsittelyä kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi suorittaa poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 10 §:n mukaisesti suojelupoliisi.

Lisäksi suhdetta poliisiin, Tullin ja Rajavartiolaitoksen henkilötietolakeihin on selkeytetty uusissa pykäläehdotuksissa viittaamalla erityisesti tiedonsaantioikeuksien osalta (11-13 pykälät) näissä laissa erikseen säädettyyn.

Nämä selkeytykset ovat oikean suuntaisia. Uusien pykäläehdotusten mukaan ehdotettu laki olisi kuitenkin edelleen kahden yleissäännöksen, tietosuojasetuksen ja sitä täsmentävän ja täydentävän tietosuojalain (1050/2018) sekä rikosasioiden tietosuojasääntelyn kansallisen täytäntöönpanosäännöksen (rikosasioiden tietosuojalaki, 1054/2018) soveltamisalalla.

Perustuslakivaliokunta on lakiehdotukseen liittyvässä lausunnossaan (PeVL 7/2019) kiinnittänyt huomiota siihen, että esityksen perusteluissa viitataan valmistelussa arvioidun mallia, jossa kansallisen turvallisuuden suojaamisen tarkoituksessa toteutettu henkilötietojen käsittely jäisi maahanmuuttohallinnon henkilötietolain soveltamisalan ulkopuolelle silloin kun henkilötietoja ei käsitellä osana maahanmuuttoprosessia (s. 36). Tämä vaihtoehto sulkisi pois myös soveltamisalan

kiinnittymisen rikosasioiden tietosuojalakiin, jota perustuslakivaliokunta piti lain selkeyden näkökulmasta perusteltuna.

Tätä sääntelyn vaihtoehtoa olisi edelleen syytä harkita. On syytä uudelleen korostaa, että maahanmuuttohallinnossa kerättyjen henkilötietojen käsittely kansallisen turvallisuuden suojaamisen tarkoituksessa olisi mahdollista toteuttaa myös vaihtoehtoisella tietojen luovuttamiseen perustuvalla sääntelyllä. Tätä vaihtoehtoa olisi syytä vielä arvioida useiden yleislakien soveltamisen aiheuttaman monimutkaisuuden vähentämiseksi.

Lisäksi uudet pykäläehdotukset ilman perusteluja jättävät kuitenkin edelleen osin epäselväksi sen, miten esimerkiksi ulkomaalaislain 131 § nojalla ulkomaalaisten tunnistamistietojen käsittely toteutetaan eri viranomaisten kesken ja kumpaa yleissäännöstä siihen sovelletaan.

Nyt uudet pykäläehdotukset ovat jopa mahdollisesti ristiriidassa voimassa olevan poliisin henkilötietolain (616/2019) kanssa, jonka mukaan ulkomaalaisten tunnistamistiedot ovat rikosasioiden tietosuojalain soveltamisalalla liittyessään poliisin tutkinta- ja valvontatehtävien käsittelytarkoitukseen (käsitellään osana ulkomaalaisvalvontaan liittyvää tehtävää).

Uusien pykäläehdotusten myötä ehdotetun lain tulkinta osana tietosuojasääntelyn kokonaisuutta helpottuu. Haasteellista se todennäköisesti olisi edelleen erityisesti huomioiden toimijoiden laaja kirjo. Vaikka osa sääntelyn monimutkaisuudesta liittyikin EU-oikeuden ja sen tietosuojasääntelyn rajoitettuun ja eriytettyyn soveltamisalaan, olisi ehdotetun lain säännöksiä mahdollista edelleen hivenen selkeyttää. Uusien pykäläehdotusten perusteluilla on sääntelyn ymmärrettävyyden kannalta myös erityinen merkitys.

Uusi sääntelymalli ja monet ehdotetuista säännöksistä edellyttäisivät edelleen rekisterinpitäjien antamaa laajaa ohjeistusta ja koulutusta yhdenmukaisella tavalla. On syytä korostaa, että yhdenmukaisten toimintatapojen saavuttaminen ohjeistuksella ja koulutuksella voi olla poikkeuksellisen haastavaa varsin lukuisten ja erilaisten rekisterinpitäjien kesken. Sääntelyn tarkkarajaisuutta koskevan vaatimuksen näkökulmasta on myös huomattava, että ohjeistuksella ei saa täydentää rekisterien tietosisältöä, vaan tarkentaa, millä tavalla säännöksiä olisi tulkittava.

Erillisistä rekisterinpitäjistä ja käsittelijöistä säättämisestä

Uusissa pykäläehdotuksissa on ilmeisesti pyritty luopumaan perustuslakivaliokunnan tavanomaisesta poikkeavana pitämästä yhteisrekisterinpitäjyydestä säättämisestä tilanteessa, jossa viranomaisten tarpeet henkilötietojen käsittelyyn eroavat paljon toisistaan

Muutosta voidaan pitää pääosin perusteltuna. Rekisterinpitäjänä toimiminen vaikuttaisi perustuvan asioiden tosiasialliseen tilaan.

Kun rekisterinpitäjästä säädetään laissa, tulee määrittelyyn suhtautua erityisen tarkkaavaisesti ja varmistua siitä, vastuu kohdentuu oikealle taholle. Rekisterinpitäjän määrittelyn riskinä on, että rekisterinpitäjä on määritelty vain muodollisesti ja ilman, että toimijan tosiasiallista roolia henkilötietojen käsittelyssä käytännön tasolla on tunnistettu. Rekisterinpitäjäksi tulee osoittaa siis sellainen taho tai tahot, jotka tosiasialli-

sesti käyttävät rekisterinpitäjälle kuuluvaa määräysvaltaa ja voivat toteuttaa rekisterinpitäjälle kuuluvat velvoitteet. Ilman uusien pykäläehdotusten perusteluja tätä on kuitenkin vaikea arvioida. Asiaan on syytä kiinnittää perusteluissa erityistä huomioita.

Kukin viranomainen toimisi uusien 3.3 ja 5.3 pykäläehdotusten mukaan rekisterinpitäjä tallentamiensa tietojen osalta. On kuitenkin huomattava, että tällainen rekisterinpitäjän määräytyminen tallentajan perusteella voi olla rekisteröidyn kannalta hyvin vaikeasti ennakoitavissa. Alkuperäisen esityksen mukaisissa yksityiskohtaisissa perusteluissa olevista rekisterinpitäjänä toimimisen kuvauksista on esimerkiksi pääteltävissä, että tietojen rekisterinpitovastuu voisi vaihdella prosessin ja tiedon käsittelyn eri vaiheissa.

Tällöin vastuu voi kohdentua oikealle taholle vain, jos tiedon rekisteriin eri käsittelyvaiheissa tallettanut taho on riittävän täsmällisesti jäljitettävissä. Tämä voi olla erityisen haastavaa käytännössä toteuttaa, mikä voi merkittävästi vaikeuttaa rekisterinpitäjän tehtävien hoitoa, rekisteröidyn oikeuksien toteutumista ja käsittelyn läpinäkyvää informointia.

Jos kyseisen kaltaista järjestelyä halutaan käyttää, tulisi sekä rekisterinpitäjien henkilökunnan, että rekisteröityjen suuntaan tapahtuvan ohjeistuksen ja neuvonnan olla hyvin tasokasta.

Uusien 3.4 §:n ja 5.4 §:n mukaisesti Maahanmuuttovirasto vastaisi ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmästä ja kansallisesta viisumitietojärjestelmästä julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetun lain (906/2019) mukaisesti. Lisäksi Maahanmuuttovirasto vastaisi ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmässä tietosuoja-asetuksen 28 artiklan mukaisena henkilötietojen käsittelijänä sen mukaan kuin siitä erikseen sovitaan rekisteröidyn omiin tietoihin pääsyn sekä henkilötietojen oikaisemisen, sähköisen luovutustavan, poistamisen ja arkistoinnin toteuttamisesta muun rekisterinpitäjän lukuun siltä osin kuin Maahanmuuttovirasto ei ole rekisterinpitäjä.

Tietosuoja-asetuksen 4 artiklan 1 kohdan 8 kohdan mukaan henkilötietojen käsittelijällä tarkoitetaan luonnollista henkilöä tai oikeushenkilöä, viranomaista, virastoa tai muuta elintä, joka käsittelee henkilötietoja rekisterinpitäjän lukuun.

Ehdotetun kaltainen rakenne turvaisi sen, että suhteessa muihin rekisterinpitäjään Maahanmuuttovirasto olisi velvoitettu täyttämään tietosuoja-asetuksen 28 artiklan mukaiset velvoitteet.

Sovittaessa henkilötietojen käsittelyä koskevista asioista rakenne voi kuitenkin muodostua monimutkaiseksi, kun Maahanmuuttovirasto toimisi kahdessa eri roolissa (rekisterinpitäjä ja käsittelijä). Järjestelyn kannalta olisi olennaista se, että Maahanmuuttovirasto kykenee erottamaan täsmällisesti sen, milloin se toimii rekisterinpitäjänä ja milloin taas henkilötietojen käsittelijänä. Huomioon olisi otettava erityisesti se, että tietosuoja-asetuksen 28 artiklan 10 kohdan mukaan, jos henkilötietojen käsittelijä rikkoo tätä asetusta määrittämällä käsittelyn tarkoitukset ja keinot, kyseistä henkilötietojen käsittelijää on pidettävä tämän käsittelyn rekisterinpitäjänä.

6 § Suojelupoliisin oikeus käsitellä tietoja

Uusien pykälehdotusten mukaan Suojelupoliisi oikeudesta käsitellä henkilötietoja säädetään omassa pykälässään. Ehdotuksesta on ilman perusteluja vaikea hahmottaa, onko Suojelupoliisi oma erillinen rekisterinpitäjänsä vai miten sen suhde laissa säädettyihin rekisterinpitäjiin on määritelty.

Selvää on, ettei Suojelupoliisi ainakaan voi olla osa uusien pykäläehdotusten 3 ja 5 pykälien mukaista poliisia rekisterinpitäjänä, koska kyseisissä säännöksissä poliisin tallettamien tietojen osalta rekisterinpitäjänä toimii Poliisihallitus. Suojelupoliisi ei poliisin hallinnosta annetun lain (110/1992) 1 §:n mukaan ole Poliisihallituksen alainen poliisiyksikkö.

Mikäli Suojelupoliisin on tarkoitus olla ehdotetun lain 1.1 §:n 6 kohdan mukaisessa kansallisen turvallisuuden suojaamisen tarkoituksessa käsiteltävien henkilötietojen rekisterinpitäjä, tulisi tästä nimenomaisesti säättää. Samalla tulisi selkeyttää 6.2 §:n mukaisesti Suojelupoliisin käsittelemien tietojen suhde alkuperäiseen käsittelytarkoitukseen kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Nyt ehdotuksen perusteella on vaikea hahmottaa mikä on alkuperäistä käsittelytarkoitusta ja mikä sen kanssa yhteensopivaa käsittelyä muussa kuin alkuperäisessä käsittelytarkoituksessa (vrt. 4 §)

Lisäksi 6.2 §:ssä käytettyjä sanamuotoja olisi tällöin syytä arvioida muutenkin. Ehdotuksen mukaan Suojelupoliisi saa käsitellä ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään tallennettuja 1 §:n 1 momentin 1 ja 2 kohdan *mukaisia tietoja* sekä kansalliseen viisumitietojärjestelmään tallennettuja 1 §:n 1 momentin 1 kohdan viisumien käsittelyä ja päätöksentekoa *koskevia tietoja* kansallisen turvallisuuden suojaamiseksi. Viitatuissa 1 §:n kohdissa ei kuitenkaan säädetä käsiteltävistä tiedoista, vaan käsittelytarkoituksista.

Jos taas on niin, ettei Suojelupoliisi talleta mitään ehdotetun lain mukaisiin ulkomaalaisasioiden asiankäsittelyjärjestelmään tai kansalliseen viisumitietojärjestelmään, vaan vain pelkästään muuten käsittelee tietoja siinä tarkoituksessa, lieenee syytä harkita systematiikan kannalta edelle esitettyä selkeämpää vaihtoehtoa sääntelyvaihtoehtoa, joka perustuisi tietojen luovuttamiseen Suojelupoliisille.

Huomiotiedot (7.3 §)

Ehdotetussa 7 §:ssä säädettäisiin käsiteltävistä henkilötiedoista. Tarve yksittäisen henkilötiedon käsittelylle tiettyä tarkoitusta varten johdettaisiin aina lakisääteisistä tehtävistä. Tietosisältöä koskeva sääntelyratkaisu olisi yleisluonteinen suhteessa voimassaolevaan sääntelyyn. Ehdotetussa sääntelyssä käytettäisiin henkilötietoja kuvaavia yläkäsitteitä.

Esitetyn 7 §:n 3 momentin mukaan rekisterinpitäjä saisi lisäksi käsitellä, siltä osin kuin on tarpeen, havaitsemiaan tai sille ilmoitettuja huomiotietoja, joiden voidaan olosuhteiden tai henkilön käyttäytymisen vuoksi perustellusti arvioida liittyvän rekisterinpitäjän toimivaltaan valvoa henkilön maahantuloa ja maassa oleskelua koskevien edellytysten olemassaoloa tai päättää Suomen kansalaisuuden saamisesta ja menettämisestä taikka velvollisuuteen huolehtia palveluksessaan olevien työturvallisuudesta. Huomiotietoihin on liitettävä tieto tietojen antajasta tai tietolähteestä sekä arvio tämän luotettavuudesta ja tietojen oikeellisuudesta.

Uusissa pykäläehdotuksissa on pakolliseksi tietojen antajan luotettavuuden ja tiedon oikeellisuuden merkityseminen huomiotietojen yhteyteen poistamalla ”jos se on mahdollista” -muotoilu. Lisäksi huomiotietoja koskevan pykäläehdotuksen loppuun on lisätty momentin aiemmin pelkästään perusteluista esiin käynyt asia, että huomiotietoja ei saa käyttää päätöksenteon perusteena. Muilta osin huomiotietoja koskevaa momenttia ei ole ehdotettu muutettavan. Tästä syystä on tarpeen toistaa tietosuojavaltuutetun toimiston aiemmin lausumat huomiot.

Esitetyssä säännöksessä tallentamiskynnys olisi edelleen matala ja säännös jättäisi runsaasti tulkinnanvaraa lain soveltajille. Säännösehdotuksesta perusteluineen ei voi saada selkeää käsitystä siitä, millä edellytyksillä ja kuka rekisterinpitäjä niitä voisi käsitellä.

Havaintotietojen tyyppisiä tietoja käsittelevät pääsääntöisesti lainvalvontaviranomaiset oman toimivaltansa ja niitä koskevien erityislakien puitteissa. Nämä toimet eivät pääsääntöisesti kuulu tietosuojasetuksen soveltamisalaan. Lisäksi kyseisten luonteeltaan epävarmojen ja leimautumisen riskien sisältävien tietojen käyttö on pääosin rajattu lupaharkinnan ja -valvonnan ulkopuolelle (esim. kesäkuun alusta 2019 voimaan tulleen poliisin henkilötietolain 616/2019 14 §). Käsiteltävänä olevassa ehdotuksessa vastaavan kaltaisia tietoja ehdotetaan käytettäväksi nimenomaan tähän tarkoitukseen.

Käsittelyedellytys on myös merkittävästi väljempi kuin poliisin henkilötietolain havaintotietosäännös (7.5 §), johon sisältyy edellytys rikosepäilystä. Säännöksen sanamuotoa ei myöskään ole henkilöllisesti rajattu koskemaan vain asian kohteena olevaa henkilöä, vaan sen perusteella tietoja voitaisiin tallettaa myös muusta henkilöstä, joilla on vaikutusta Maahanmuuttoviraston asiakkaiden maahantulon tai maassa oleskelun edellytyksiin tai kansalaisuuden saamiseen tai menettämiseen.

Esityksen perusteella vaikuttaisi myös jäävän osin epäselväksi, missä laajuudessa yksi rekisterinpitäjä voisi käsitellä tässä tarkoituksessa myös toisen rekisterinpitäjän tallettamia tietoja.

Säädösesityksen perusteluiden mukaan (s. 69) huomiotieto saattaisi yksittäisessä tilanteessa olla erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluva tieto. Esimerkiksi esitetty käsitteilyntarkoitus liittyen velvollisuuteen huolehtia rekisterinpitäjän palveluksessa olevien työturvallisuudesta voitaisiin tulkita myös kattamaan merkinnän tekemisen henkilöillä olevasta sairaudesta.

Tällöin huomiotietojen käsittelyn tulisi täyttää myös erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvien henkilötietojen käsittelyä koskevat 8 §:n mukaiset edellytykset (rekisterinpitäjä saa käsitellä erityisiin henkilötietoryhmiin kuuluvia tietoja siltä osin kuin se on välttämätöntä pykälässä säädettyihin tarkoituksiin). Nyt ehdotetun 7 §:n 3 momentin muoto ei kuitenkaan sellaisenaan ilmaise sitä, että erityisiin henkilötietoihin kuuluvien tietojen käsittelemisen huomiotietoina tulee olla välttämätöntä tarpeellisuuden sijaan. Sääntelyä on tältä osin syystä selkeyttää.

Tietosuojasetuksen 9 artiklan 2 b, g, h, i ja j alakohtiin perustuva erityisten henkilötietoryhmien käsittely sekä 10 artiklan rikostuomioihin ja rikkomuksiin tai niihin liittyviin turvaamistoimiin liittyvien henkilötietojen käsittely edellyttää, että käsittelyperusteen ohella kansallisessa lainsäädännössä on säädetty asianmukaisista ja erityisistä suojatoimista rekisteröityjen oikeuksien ja vapauksien turvaamiseksi.

Kokonaisuutena arvioiden ehdotettu huomiotietojen käsittelyä koskeva sääntely on käsiteltävien henkilötietojen osalta yleisluonteinen, mikä mahdollistaa rekisteröitävien henkilötietojen sisällön ja laajuuden määrittelyn paljolti viranomaisten omin toimin. Tätä on perustuslakivaliokunnan tulkintakäytännössä pidetty ongelmallisena (PeVL 18/2012vp).

Valvonta

EU:n tietosuojalainsäädäntö asettaa erityisiä vaatimuksia sille, että rekisterinpitäjä kiinnittää enemmän huomiota henkilötietojen käsittelyn valvontaan. Uusien pykäläehdotusten perustelujen puuttuessa esityksestä on vaikea arvioida henkilötietojen käsittelyn valvonnan kehittämistä tai sen riittävyttä esitettyjen muutosten näkökulmasta. Esityksen perusteluissa asiaan olisi syytä kiinnittää huomioita.

Tietosuoja koskeva vaikutustenarviointi

Tietosuoja-asetuksen 35 §:n 1 kohdan mukaan, jos tietyn tyyppinen käsittely etenkin uutta teknologiaa käytettäessä todennäköisesti aiheuttaa - käsittelyn luonne, laajuus, asiayhteys ja tarkoitukset huomioon ottaen - luonnollisen henkilön oikeuksien ja vapauksien kannalta korkean riskin, rekisterinpitäjän on ennen käsittelyä toteutettava arviointi suunniteltujen käsittelytoimien vaikutuksista henkilötietojen suojalle.

Yleisen tietosuoja-asetuksen 35 artiklan 10 kohdan mukaisesti lainsäätäjä voi osana lainvalmistelu työtä (säättäessään 6 art. c tai e alakohtaan perustuvasta käsittelyperusteesta) tehdä tietosujaa koskevan vaikutustenarvioinnin.

Toivottavaa olisi, että hallituksen esityksen täydennetyissä perusteluissa huomioidaan tietosujaa koskeva vaikutustenarviointi tavalla, jossa tuotaisiin esiin toimintaan liittyviä riskejä, esimerkiksi henkilötietojen käsittelyyn liittyviä mahdollisia tietosuoja-loukkauksia ja niiden seurauksia sekä henkilötietojen virheettömyyttä, virheellisen tiedon korjaamista ja virheellisen tiedon vaikutusta rekisteröidyn asemaan ja oikeuksiin.

Apulaistietosuojavaltuutettu

Jari Råman

Ylitarkastaja

Tiina Ahtonen